

DÉLMAGYARORSZÁG

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

77. évfolyam, 173. szám
1987. július 24., péntek

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEVED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Megnyílt a művelődéstudományi nyári egyetem

Ágh Attila előadása

Tegnap délelőtt Szabó G. László megnyitójával elkezdődött a TIT XVI. művelődéstudományi nyári egyeteme. A megyei tanács elnökhelyettese a pedagógiai nyári egyetem résztvevői számára képest jóval kevesebb érdeklődőt köszönthetett. Ennek oka — mondta — valószínűleg abban rejlik, hogy a kultúraelmélet kevésbé vonzó terület. Ok lehet az is, hogy az előadásorozat a művelődés és az innováció kapcsolatáról szól, s az innováció kifejezés — sok más szavunkhoz hasonlóan — elkopott még mielőtt igazi gyakorlatával találkozott volna.

Utolérési kényszer kíséri népünk történelmét — mondta Szabó G. László. Ma is velünk él ez a kényszer, s ha a tudományos, technikai fejlődésről ejtünk szót, akkor ki kell mondanunk: **technikai rezsimeválság szükséges.** A szocializmus és Magyarország sorskérdése éppen az, hogy együtt tudunk-e lépni a műszaki, technikai haladással. Ebben a helyzetben az iskola és a közművelődés széles körű hálózatára nagy felelősség hárul, de ezek jösszerűen csak önmaguk meghatározásával, helyük keresésével tudnak foglalkozni.

A tanács elnökhelyettesének szavai után Ágh Attila, az MSZMP KB Parttörténeti Intézetének tudományos tanácsadója tartott előadást, melyben a tudományos, technikai haladás állandó és a művelődés változó elemének kapcsolatáról értekezett. A művelődés az az elem — hangsúlyozta — amely a rajtuk olykor áttörő, szükségyszerűen létező műszaki haladásra ad választ.

A kultúráról alkotott képünk a hatvanas években két alappillére épült: a társadalom kész a kultúrforradalomra, illetve a szubjektív termelőkben olyan óriási felgyorsítási készség van, amely csak a szocializmusban képzelhető el. Úgy gondoltuk, hogy ebben az általános kulturálódási vágyban nyilvánul meg a társadalmi formáció történelmi fölénye. Jogos illúziója volt ez rendszerünknek — állapította meg az előadó —, de ma már tudnunk kell: csak arra figyeltünk, azt hittük, hogy a termelési viszonyok szivóhatásában fölfejlődnek a termelőerők. Ennek pontosan az ellenkezője következett be. Műszaki fejlődésünk számára a kihívást nem a társadalmi viszonyok, hanem külső tényezők fogalmazták meg.

Az utóbbi három-négy évtizedben tartósan minimális volt a kulturális beruházás hazánkban. Így ma nincs meg az a „kritikus tömeg”, amely a kiugrást, a fejlődést elindítaná. A gazdasági pangás és a restriktív politika kettős fékhatása még inkább innovációképtelenné tette társadalmunkat.

A kultúra szempontjából is érvényes a centrum-periféria elmélet, mely eredetileg a gazdasági élet működésében

világelsők vagyunk. Szintén nem ad okot az öröme az a tény, hogy az ezer főre jutó diplomások számában Európában csupán Albánia előz meg minket. Ez a statisztikai adat is figyelmeztet arra, hogy a fejlett világban hasonlóan nálunk is 35–40 százalékra kell emelni a magasán kvalifikáltak számát. A jelenlegi tíz százalék ugyanis nagyon kevés az előrelépéshez.

A elmondottakból kiderül, hogy a recentralizált gazdasági szigorpolitika csak akkor lehet hatékony — mondta Ágh Attila —, ha az elosztási viszonyok radikális átalakításával teret kap az innovatív szellem. Ehhez azonban arra is szükség van, hogy főlzámolják azokat a veszteségesen vagy igen gyengén üzemelő termelőegységeket, melyek az államkassza 600 milliárdjából már 170–180 milliárdot emésztenek föl évente.

Befejezésül a következőkre hívta föl a figyelmet az előadó: a helyzet mély, jözan s ezért tragikus fölmérésére van ma szükség. Az önfenn tartó fejlődés beindításához áldozatokat kell vállalni, de csakis az innovatív szellem jegyében.

Ismerjük azokat a szomorú statisztikákat, amelyeknek élén mi, magyarok állunk. A körkép kiegészíti, hogy közegészségügyünk sem büszkélkedhet: a morbiditás és a mortalitás mutatói alapján Európában az utolsó helyen állunk. Miért? Mert az alsó és a felső harmad önpusztítást végez. Ennek köszönhetően a 35–50 éves férfiak halandóságában

Az EGB főtítkára hazánkban

Bartha Ferenc miniszter-helyettesnek, a Minisztertanács Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Titkársága vezetőjének meghívására esztörtökön hazánkba érkezett Gerald Hinteregger, az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága főtítkára. Itt-tartózkodása során a Magyarország és az EGB közötti együttműködésről tárgyal. (MTI)

Magyar—szovjet autóipari együttműködés

Csütörtökön elutazott hazánkba Nyikolaj Pugin szovjet gépkocsipari miniszter, aki tárgyalásokat folytatott Kapolyi László ipari miniszterrel a két ország közötti autóipari együttműködés további bővítésének lehetőségeiről. Áttekintették a személygépkocsi-gyártási kooperáció és a gyártáshoz szükséges technológiai berendezések továbbfejlesztésének módjait. Megállapodtak az autóipari főegység- és részegységgyártási kooperáció bővítésében. A szovjet gépkocsipari minisztert fogadták Berecz Frigyes és Marjai József miniszterelnök-helyettesek.

Küzdelmes aratás

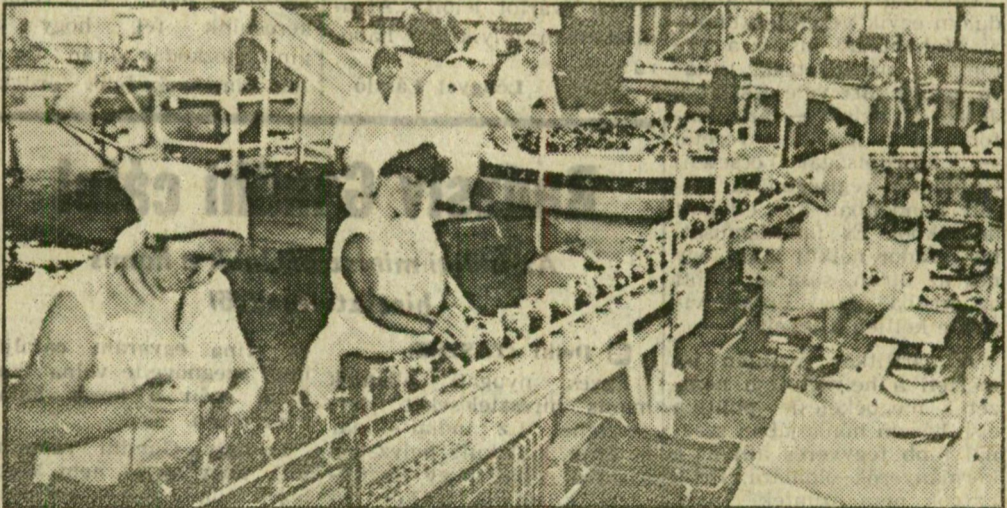
A természetes éres folyamata az elmúlt napokban alaposan felgyorsult, mind több helyről érkezik jelentés arról, hogy a buza kényszererétté vált, ami egyértelműen kedvezőtlen jelenség, hiszen a hozam csökkenésével jár.

menetben aratják és csépelelik el a termést, hanem levágják a búzát, s ott hagyják a szántóföldön száradni, majd az úgynevezett rendfelszedő gépekkel gyűjtik össze ismét és ezután kerül sor a cséplésre. Ily módon szinte megfomnyaszják a gyomokat, s így a cséplésnél kisebb lesz a szemvesztés. A mezőgazdák tehát igyekeznek alkalmazkodni a kialakult helyzethez, ám meglehetősen nehéz dolguk van, hiszen a szemek a kalászosokban megszorultak, másutt pedig peregnék, lehullanak, jelöl annak, hogy az éresi folyamat az idén nem volt egészséges.

A MÉM adatai szerint a búza termőterületének eddig egynegyedén mentek végig a kombájnosok, amelyek az idén a szokásosnál csak késsőbbben kezdték munkához, ráadásul menettempójukat is lassítani kell. A gyomok ugyanis az idén az átlagosnál nagyobb mértékben ütötték fel fejüket a gabonátáblákban, és eltömítik az arató-cséplő gépek dobjait. Annak érdekében, hogy a lehetőségekhez képest csökkenjen a szemvesztés, lassabban járnak a gépek, komótosabban vágják a termést.

A mezőgazdászok sokféle azzal igyekeznek „kikerülni” a gyomokat, hogy a kombájnos vágószerszemet, az úgynevezett vágóasztalt a

szokásosnál magasabbra állítatják. Így a gép csaknem közvetlenül a kalászos alatt vágja a búzát; az alacsonyabbra állított vágóasztal pedig a búzát nem vágja, hanem csak a gyomokat vágja le. Így a búza a vágóasztal alatt marad, és a vágóasztal a gyomokat vágja le. Így a búza a vágóasztal alatt marad, és a vágóasztal a gyomokat vágja le.

Uborkaszegzon... (?)
A Szegedi Konzervgyárban az uborkaszegzon gondos munkát és folyamatos termelést jelent. Idel tervük 140 vagon feldolgozása volt. Ráadásul Svédországból és az NSZK-ból is érkezett uborkamegrendelés. Így több uborkára lett volna szükség. Sajnos, az időjárás, a lisztharmat a növényben súlyos károkat okoztak. Ezért a szakemberek már annak is örülnének, ha az eredeti tervüket, a szegzonban foglalt kötelezettségeiket teljesíteni tudják.

Megyénkben a hét elején a rozs aratásához is hozzáfogtak, a búzának körülbelül 40 százalékát takarították be. A gabonaforgalmi vállalat még a szerződött mennyiség kisebb részarányát vette át eddig. Az elkövetkezendő napokban várható a szállítási csúsz.

A szegedi József Attila Técszben a hét végére befejezik az aratást. Az 560 hektáros terület nagy részén a szokásosnál rosszabb aratásra számíthatnak. A 3,8 tonna körüli hozam a vártnál 1 tonnával kevesebb. A 35 vagonos szerződésre még csak 5 vagonnyit szállítottak a GMV-nek. Van olyan területük, ahol az aszály miatt igen gyengén fejlődtek ki a szemek, s az ocsu aránya eléri a 40 százalékot. Ezt így nem lehet eladni, egyelőre a saját tárolójukba viszik be, ahol átrostálják. Az értéktelenebb részt helyben fogják takarmánynak felhasználni.

A sándorfalvi Magyar—Lengyel Barátság Tsz-ben naponta 80–90 hektáros búzát tudnak levágni. Az 1700 hektáros gabona egyharmadát takarították be eddig. Erőteljes ellentmondás a nagy szárazság ellenére a korábban belvízzel sújtott területeken még akad nedves föld a búzátáblán, ahol a sár miatt várni kell az aratással. A kukorica és a zöldségművelés szenvednek a kánikulában, így itt is nagyon várják az esőt.

A Ruzsai Nepszabadság Tsz-ben az aratás mellett a korai burgonya szedése adta a legtöbb munkát. Ötven hektárról 70 vagonnyi krumplit értékesítettek, közel 8 forintos átlagáron. Az őszi burgonya szinte teljesen kiszáradt, ha egy-két napon belül nem kap csapadékot, a 160 hektáros terület csak aprókrumplit terem. Vetőmagnak 60 hektár tarlóburgonyát szánnak, szerencsére a két viztárolóból öntözni tudják.

Nagy László felvétele